РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 906/2009 НА КОМИСИЯТА

от 28 септември 2009 година

относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за някои категории споразумения, решения и съгласувани практики между дружества за линейно корабоплаване (консорциуми)

(текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 246/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за някои категории споразумения, решения и съгласувани практики между дружества за линейно корабоплаване (консорциуми) [1], и по-специално член 1 от него,

след като публикува проект на настоящия регламент [2],

след като се консултира с Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕО) № 246/2009 оправомощава Комисията да прилага член 81, параграф 3 от Договора посредством регламент по отношение на някои категории споразумения, решения и съгласувани практики между дружества за корабоплаване относно съвместно опериране на услуги за линейно корабоплаване (консорциуми), които биха могли посредством сътрудничеството, до което водят между дружествата за корабоплаване — страни по тях, да ограничат конкуренцията в рамките на общия пазар и да засегнат търговията между държавите-членки и които следователно могат да попаднат под забраната, съдържаща се в член 81, параграф 1 от Договора.

(2) Комисията използва своето правомощие, като прие Регламент (ЕО) № 823/2000 на Комисията от 19 април 2000 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора по отношение на някои категории споразумения, решения и съгласувани практики между дружества в линейното корабоплаване (консорциуми) [3], чийто срок изтича на 25 април 2010 г. От опита на Комисията към днешна дата може да се заключи, че основанията за групово освобождаване за консорциумите за линейно корабоплаване все още са налице. Въпреки това трябва да бъдат внесени корекции, за да се заличат позоваванията на отменения Регламент (ЕИО) № 4056/86 на Съвета от 22 декември 1986 г. за определяне на подробни правила за прилагането на членове 85 и 86 от Договора по отношение на морския транспорт [4], което позволи на линиите за линейно корабоплаване да определят цени и капацитет. Измененията са насочени също към постигане на по-голямо съответствие с други регламенти за групово освобождаване за хоризонтално сътрудничество, които са в сила, като едновременно с това се вземат предвид настоящите пазарни практики в сектора на линейното корабоплаване.

(3) Има голямо разнообразие от споразумения за консорциуми — от такива, които са интегрирани в голяма степен и които изискват голям размер инвестиции например поради закупуването или наемането от техните членове на кораби специално с оглед на създаването на консорциума и създаването на съвместни оперативни центрове до гъвкави споразумения за обмен на слотове. За целите на настоящия регламент едно споразумение за консорциум следва да се състои от едно или от няколко отделни, но свързани помежду си споразумения между дружества за линейно корабоплаване, съгласно които страните управляват съвместната услуга. Правната форма на споразуменията е по-маловажна в сравнение с основната икономическа действителност, а именно предоставянето на съвместна услуга от страните.

(4) Възможността за прилагане на груповото освобождаване следва да се ограничи до тези споразумения, за които може да се приеме с достатъчна сигурност, че отговарят на условията на член 81, параграф 3 от Договора. Не съществува обаче презумпция, че консорциумите, за които не съществува възможността за прилагане на групово освобождаване съгласно настоящия регламент, попадат в обхвата на член 81, параграф 1 от Договора, или, ако това е така че те не изпълняват условията от член 81, параграф 3 от Договора. При извършването на самооценка на съвместимостта на техните споразумения с член 81 от Договора страните по такива консорциуми могат да вземат предвид специфичните характеристики на пазарите с малък обем на превозите или ситуации, в които прагът за пазарния дял е надхвърлен в резултат на присъствието в консорциума на малък превозвач, който не разполага със съществени ресурси и чийто принос за общия пазарен дял на консорциума е незначителен.

(5) Консорциумите, така както са определени в настоящия регламент, като цяло допринасят за подобряване на производителността и качеството на наличните услуги за линейни превози посредством рационализирането на

[1] ОВ L 79, 25.3.2009 г., стр. 1.
[2] ОВ C 266, 21.10.2008 г., стр. 1.
[3] ОВ L 100, 20.4.2000 г., стр. 24.
[4] ОВ L 378, 31.12.1986 г., стр. 4.

дейностите на дружествата членове и посредством големите икономии, които могат да бъдат направени при използването на корабите и на пристанищните съоръжения. Те допринасят също за насърчаване на техническия и икономическия напредък, като улесняват и стимулират по-голямото използване на контейнерите, както и по-ефективното използване на капацитета на плавателните съдове. За целите на създаването и експлоатацията на съвместна услуга една от основните характеристики, присъщи на консорциума, е възможността за коригиране на капацитета в съответствие с измененията в предлагането и търсенето. Обратното, малко вероятно е необоснованото ограничаване на капацитета и продажбите, както и съвместното определяне на цени на товарите или разпределяне на пазари и клиенти да допринесат за ефективността. Следователно предвиденото в настоящия регламент освобождаване не се прилага за споразуменията за консорциуми, които включват такива дейности, независимо от влиянието на страните на пазара.

(6) Справедлив дял от ползите в резултат на ефективността следва да бъде предоставен на ползвателите на транспорта. Ползвателите на корабните услуги, предоставяни от консорциуми, могат да се възползват от подобренията в производителността, които консорциумите могат да постигнат. Тези преимущества могат да бъдат също така под формата на подобряване на честотата на обслужване и междинното спиране в пристанищата или на тяхната по-добра организация, както и на по-добро качество и индивидуализация на предлаганите услуги в резултат на използването на по-модерни кораби и пристанищни или други съоръжения.

(7) Ползвателите обаче могат ефективно да извличат ползи от консорциумите само ако съществува достатъчно конкуренция на съответните пазари, на които консорциумите извършват дейност. Това изискване следва да се счита за изпълнено, когато консорциумът има пазарен дял, който е по-нисък от определен праг, и следователно може да се предполага, че е подложен на ефективна реална или потенциална конкуренция от страна на компаниите, които не са членове на консорциума. При оценяване на съответния пазар следва да се вземе предвид не само директният трафик между пристанищата, обслужвани от консорциума, но също и евентуалната конкуренция на други линейни услуги от пристанища, които могат да заместят тези на консорциума, и, когато са налице условията за това, на други видове транспорт.

(8) Настоящият регламент не следва да освобождава споразумения, съдържащи ограничения на конкуренцията, които не са належащи за постигане на целите, оправдаващи предоставянето на освобождаване. За тази цел ограничения със силно антиконкурентен характер (съществени ограничения), които са свързани със съгласуване на цените за трети страни, ограничаване на капацитета или продажбите, както и разпределянето на пазари или клиенти, следва да бъдат изключени от предимствата, свързани с настоящия регламент. Освен дейностите, които изрично се освободени по силата на настоящия регламент, само спомагателни дейности, които са пряко свързани с функционирането на консорциума и които са пропорционални и необходими за неговото изпълнение попадат в обхвата на настоящия регламент.

(9) Прагът на пазарния дял и другите условия, посочени в настоящия регламент, както и изключването на определено поведение от възможността за прилагане на това освобождаване следва нормално да гарантират, че споразуменията, към които се прилага груповото освобождаване, не дават на въпросните дружества възможност да елиминират конкуренцията в съществена част от въпросния съответен пазар.

(10) При оценката дали даден консорциум изпълнява условието за пазарен дял е нужно да се добавят общите пазарни дялове на членовете на консорциума. Пазарният дял на всеки член следва да отчита общите превозвани от него обеми в рамките на и извън консорциума. Във втория случай следва да се вземе предвид целият обем, превозен от член на консорциума в рамките на друг консорциум или във връзка с всяка услуга, предоставена индивидуално от члена на консорциума на неговите собствени кораби или на чужди такива по силата на договорни споразумения, като например наемането на слотове.

(11) В допълнение, предимството на групово освобождаване е предмет на правото на всеки от членовете на консорциума да напуснат консорциума с разумен срок на предизвестие. За консорциумите, които са силно интегрирани обаче, следва да се предвидят по-дълъг срок на предизвестие и по-дълъг първоначален период, през който членовете не могат да продават своите акции, за да могат да бъдат взети предвид направените големи инвестиции за тяхното създаване и по-съществената реорганизация в случай на напускане на някой от техните членове.

(12) В отделни случаи, когато споразуменията, попадащи под действието на настоящия регламент, въпреки всичко водят до последствия, които са несъвместими с член 81, параграф 3 от Договора, Комисията може да отнеме възможността за прилагането на груповото освобождаване, на основата на Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за защита на конкуренцията, предвидени в членове 81 и 82 от Договора [1]. В това отношение негативните последици, които могат да възникнат от съществуването на връзки между консорциума и/или неговите членове и други консорциуми и/или линейни превозвачи на същия съответен пазар, са от особено значение.

(13) Освен това, когато споразуменията имат действие, несъвместимо с член 81, параграф 3 от Договора, на територията на държава-членка или на част от нея, която има всички характеристики на отделен географски пазар, органът по конкуренция на тази държава-членка може да оттегли възможността да се прилага групово освобождаване по отношение на тази територия в съответствие с Регламент (ЕО) № 1/2003.

(14) Настоящият регламент не засяга прилагането на член 82 от Договора.

(15) Тъй като срокът на действие на Регламент (ЕО) № 823/2000 изтича, целесъобразно е да се приеме нов регламент, подновяващ груповото освобождаване,

[1] ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Приложно поле

Настоящият регламент се прилага по отношение на консорциумите само дотолкова, доколкото те предоставят услуги за международно линейно корабоплаване от или към едно или няколко пристанища на Общността.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „Консорциум“ означава едно споразумение или набор от няколко свързани помежду си споразумения между двама или повече превозвачи, ползващи плавателни съдове, които предоставят услуги за международно линейно корабоплаване единствено за превоз на стоки по един или по няколко маршрута, като предмет на споразумението или споразуменията е да се установи сътрудничество за съвместно извършване на дадена услуга за морски транспорт, което подобрява услугата, която би предложил индивидуално всеки един от неговите членове без съществуването на консорциума, за да рационализира техните дейности посредством технически, операционни и/или търговски договорености;

2. „Линейно корабоплаване“ означава превоз на стоки, осъществяван редовно по един или по няколко определени маршрута между пристанища и по разписание и дати на пътуванията, които са предварително обявени, като този превоз е достъпен, дори и инцидентно, за всеки ползвател на транспорт срещу заплащане;

3. „Ползвател на транспорт“ означава всяко предприятие (например собственици на товарите, получатели, транспортни посредници), което е сключило или възнамерява да сключи договорно споразумение с член на даден консорциум с цел превоз на стоки;

4. „Начало на услугата“ означава датата, на която първият плавателен съд отплава, за да предостави услугата.

ГЛАВА II

ОСВОБОЖДАВАНИЯ

Член 3

Освободени споразумения

Съгласно член 81, параграф 3 от Договора и при спазване на условията, установени в настоящия регламент, член 81, параграф 1 от Договора не се прилага по отношение на следните дейности на даден консорциум:

1. Съвместно извършване на линейни корабоплавателни услуги, които могат да включват всяка от следните дейности:

а) координирането и/или съвместното определяне на разписанията за пътуванията, както и определянето на междинните пристанища, в които се спира;

б) обменът, продажбата или кръстосаното наемане на пространство или на слотове на плавателни съдове;

в) създаване на пулове на плавателни съдове и/или на пристанищни съоръжения;

г) използването на едно или повече бюра за съвместна дейност;

д) предоставянето на контейнери, шасита и друго оборудване и/или наемане, лизинг или покупка на такова оборудване;

2. Коригиране на капацитета в съответствие с измененията в предлагането и търсенето;

3. Съвместно опериране или използване на пристанищните терминали и свързаните с тях услуги (например услуги по товарене, подреждане и разтоварване на товарите);

4. Всяка друга дейност, която е спомагателна по отношение на дейностите, посочени в точки 1, 2 и 3, и необходима за тяхното осъществяване, например:

а) използването на компютъризирана система за обмен на данни;

б) задължението, наложено на членовете на консорциума, да използват на съответния пазар или пазари плавателни съдове, наети от консорциума, и да се въздържат да наемат пространство на плавателни съдове, принадлежащи на трети лица;

в) задължението, наложено на членовете на консорциума, да не отдават или наемат пространство на други превозвачи с плавателни съдове на съответния пазар или пазари, освен при наличие на предварително съгласие от другите членове на консорциума.

Член 4

Съществени ограничения

Изключението, предвидено в член 3, не се прилага към консорциум, който пряко или косвено, независимо от или в комбинация с други фактори под контрола на страните, има за предмет:

1. Определянето на цени за продажбата на линейни услуги на трети лица;

2. Ограничаването на капацитета или продажбите с изключение на корекциите на капацитета, посочени в член 3, точка 2;

3. Разпределянето на пазари или клиенти.

ГЛАВА III

УСЛОВИЯ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ

Член 5

Условия във връзка с пазарния дял

1. За да се ползва един консорциум от освобождаването, предвидено в член 3, общият пазарен дял на членовете на консорциума на съответния пазар, на който консорциумът извършва своята дейност, не следва да надвишава 30 % от общия обем превозени стоки в тонове товари или еквивалентни на 20-фута единици.

2. За да се установи пазарният дял на даден член на консорциума, се взема предвид целият обем от стоки, превозен от него до съответния пазар, независимо дали този обем от стоки е превозен:

а) в рамките на въпросния консорциум;

б) в рамките на друг консорциум, по който членът е страна; или

в) извън рамките на консорциум, на собствените превозни съдове на въпросния член или на превозни съдове на трети страни.

3. Освобождаването, предвидено в член 3, продължава да се прилага, когато пазарният дял, посочен в параграф 1 от настоящия член, не е бил надвишен с повече от една десета през който и да е период, обхващащ две последователни календарни години.

4. Когато един от праговете, определени в параграфи 1 и 3 от настоящия член, е надвишен, освобождаването, предвидено в член 3, продължава да се прилага за период от шест месеца, считано от края на календарната година, през която е станало надвишаването. Посоченият период се удължава на 12 месеца, когато надвишаването се дължи на оттегляне от пазара на превозвач, който не е член на консорциума.

Член 6

Други условия

За да се ползва освобождаването, предвидено в член 3, консорциумът трябва да дава на своите членове правото да напуснат консорциума, без да им се налага каквато и да е финансова или друга наказателна мярка, като например задължението да преустановят всякаква транспортна дейност на въпросния съответен пазар или пазари, поставено заедно или отделно от условието да могат да възобновят тези дейности след изтичането на определен срок. Максималният срок на предизвестие за напускане е шест месеца. Консорциумът обаче може да предвиди, че такова предизвестие може да се даде само след начален период от максимум 24 месеца, считано от датата на влизане в сила на споразумението или, ако услугата започне по-късно от датата на влизане в сила на споразумението, от започването на услугата.

При консорциум с висока степен на интеграция максималният срок на предизвестие може да бъде удължен до 12 месеца и консорциумът може да предвиди такова предизвестие да може да се даде само след изтичането на начален период от максимум 36 месеца, считано от датата на влизане в сила на споразумението или, ако услугата започне по-късно от датата на влизане в сила на споразумението, от започването на услугата.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 7

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 26 април 2010 година.

Той се прилага до 25 април 2015 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 28 септември 2009 година.

За Комисията

Neelie KROES

Член на Комисията